

Lösningar tenta SJM002

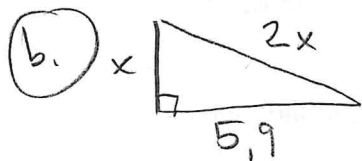
Elin Götmark 2019-08-23

1. a.

$$\frac{8,1}{x} = \sin(26^\circ)$$

$$x = \frac{8,1}{\sin(26^\circ)} \approx 18,477... \approx \underline{\underline{18 \text{ cm}}}$$

Pythagoras sats ger: $5,9^2 + x^2 = (2x)^2$

$$5,9^2 = 4x^2 - x^2 = 3x^2$$

$$x = \sqrt{\frac{5,9^2}{3}} = 3,406... \approx \underline{\underline{3,4 \text{ cm}}} \quad \text{och} \quad 2x \approx \underline{\underline{6,8 \text{ cm}}}$$

c. Om volymen ska minska med 50% är volymskalorn $V = 0,50$ $V = L^3$, så $L^3 = 0,5$

och $L = \sqrt[3]{0,5} = 0,7937... \approx 0,79$

Sidorna ska alltså vara 79% av vad de var, dvs de ska minska med 21%.

d. Funktionen ska vara $A \sin(Bx + C)$ i allmänhet $A = 2$ för att höjden ska bli 2. $B = 1$ för att perioden ska vara 2π . Vad ska C vara?

$2 \sin(x) = 2$ när $x = \frac{\pi}{2}$, så funktionen ska förskjut med $\frac{\pi}{2}$ åt vänster, så $C = \frac{\pi}{2}$.

Svar: $\underline{\underline{2 \sin\left(x + \frac{\pi}{2}\right)}}$.

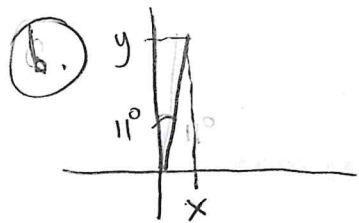
2. a. $\vec{AB} = (2, 3) - (-4, 1) = (6, 2)$.

$$|\vec{AB}| = \sqrt{6^2 + 2^2} = \sqrt{40} = 6,324... \text{ längdenheter.}$$

b. $\vec{BC} = (-2, 4) - (-1, 1) = (-1, 3)$.

$$\cos(\nu) = \frac{\vec{AB} \cdot \vec{BC}}{|\vec{AB}| \cdot |\vec{BC}|} = \frac{(6, 2) \cdot (-1, 3)}{\sqrt{40} \cdot \sqrt{10}} = \frac{6 \cdot (-1) + 2 \cdot 3}{\sqrt{40} \cdot \sqrt{10}} = \frac{-6 + 6}{\sqrt{40} \cdot \sqrt{10}} = \frac{0}{\sqrt{40} \cdot \sqrt{10}} = 0$$

$$\nu = \cos^{-1}(0) = 90^\circ$$

$$\frac{x}{7,3} = \sin(11^\circ)$$

$$x = 7,3 \sin(11^\circ) = 1,392 \approx \underline{\underline{1,4 \text{ cm}}}$$

$$\frac{y}{7,3} = \cos(11^\circ)$$

$$y = 7,3 \cos(11^\circ) = 7,1658 \dots \approx \underline{\underline{7,2 \text{ cm}}}$$

3. a. Fartygets rörelseenergi är $\frac{mv^2}{2}$.

$$v = 12 \text{ knop} = 12 \frac{\text{sjömil}}{\text{timme}} = 12 \frac{1852 \text{ m}}{60 \cdot 60 \text{ s}} = \frac{463}{75} \text{ m/s}$$

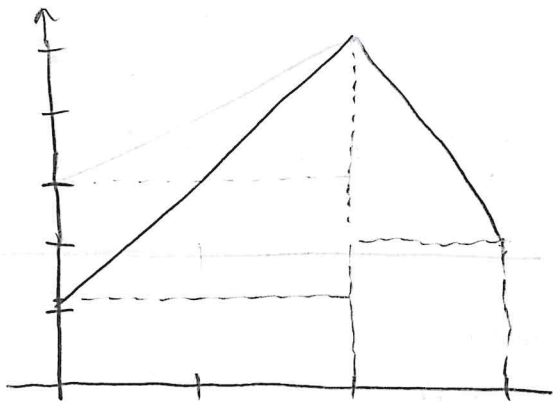
Rörelseenergin är densamma som det arbete som krävs för att stoppa fartyget, som är $F \cdot s$.

$$\text{Så } \frac{mv^2}{2} = F \cdot s \quad F = \frac{mv^2}{2s} = \frac{4500 \left(\frac{463}{75}\right)^2}{2 \cdot 550} =$$

$$= 155,90 \dots \approx \underline{\underline{160 \text{ N}}}$$

b. Under de 20 sekunderna ökar farten från 11 m/s till $11 + 20 \cdot 2 = 51 \text{ m/s}$. Sedan minskar farten under tio sekunder från 51 m/s till

$51 - 10 \cdot 3 = 21 \text{ m/s}$. Sträckan ges av arean under grafen:

$$11 \cdot 20 + \frac{40 \cdot 20}{2} + 21 \cdot 10 + \frac{30 \cdot 10}{2} =$$

$$= 980 \text{ m} \approx \underline{\underline{1 \text{ km}}}$$

4. a. Mellan 8.²⁰ och 13.⁵⁶ är det

$$40 \text{ min} + 4 \text{ h} + 56 \text{ min} = 5 \text{ h } 36 \text{ min} = \left(5 + \frac{36}{60}\right) \text{ h}$$

Fartygets hastighet är då $48,3 / \left(5 + \frac{36}{60}\right) = 8,625 \text{ knop}$.

Mellan 8.²⁰ och 23.¹³ är det 40 min + 14 h + 13 min =

$$= 14 + \frac{53}{60} \text{ h. Sträckan som tillryggaläggs är då}$$

$$8,625 \cdot \left(14 + \frac{53}{60}\right) = 128,36 \dots \approx \underline{\underline{128 \text{ sjömil}}}$$

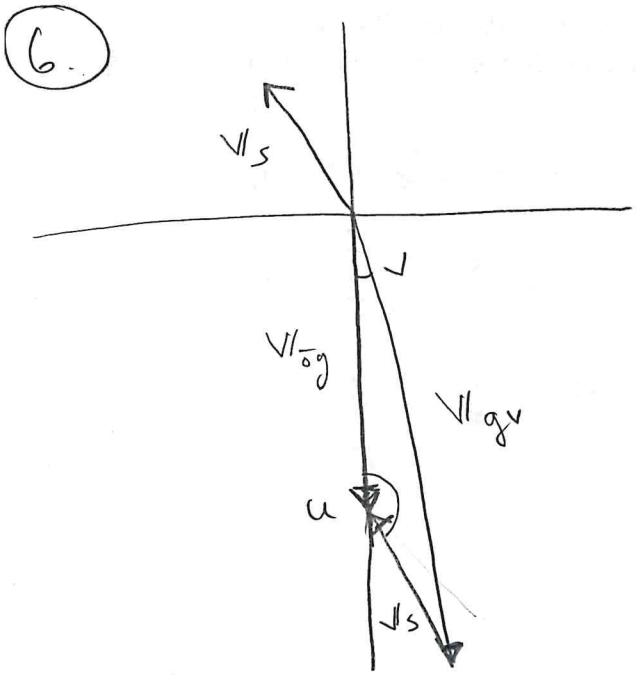
(b.) $\frac{100}{8,625} = 11,594... \text{ h} = 11 + 0,594... \cdot 60 \approx 11 \text{ h } 36 \text{ min}$

$8 \cdot 20 + 11 \cdot 36 = 19,56$ ← det ^{da} veckolag vi har äht 100 sjömil?

(5.) $T = \frac{ab \sin(C)}{2}$, där $C = 132^\circ$, $a = 5,9 \text{ cm}$ och $T = 45,6 \text{ cm}^2$ = triangelns area

Så $b = \frac{2T}{a \sin(C)} = \frac{2 \cdot 45,6}{5,9 \sin(132^\circ)} = 20,8002... \approx \underline{21 \text{ cm}}$

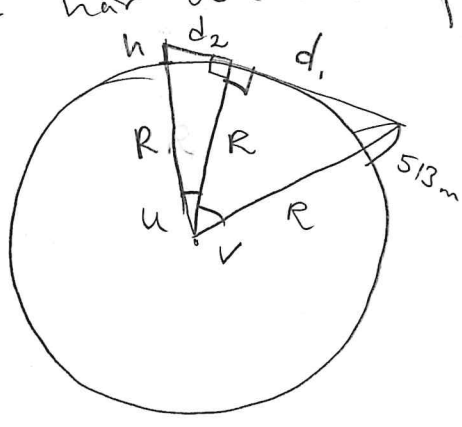
$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos(132^\circ)$ $c = 25,133... \approx \underline{25 \text{ cm}}$

$|v_{gy}| = 9,4 \text{ knop}$
 $|v_s| = 3,7 \text{ knop}$
 $u = 180^\circ - (360^\circ - 331^\circ) = 151^\circ$
 $|v_{gv}|^2 = 9,4^2 + 3,7^2 - 2 \cdot 9,4 \cdot 3,7 \cdot \cos(151^\circ)$
 $|v_{gv}| = 12,76... \approx \underline{13 \text{ knop}}$
 $\frac{\sin(v)}{3,7} = \frac{\sin(151^\circ)}{|v_{gv}|}$

$v = 8,079...$ Kursen genom vattnet är då $180^\circ - v = 171,9... \approx 172^\circ$.

(7.) a. Vi räknar först ut hur långt båt höjden är när du står på ön. $R = 6371 \text{ km}$.

Pythagoras sats ger $d_1^2 + R^2 = (R + 0,513)^2$
 $d_1 = \sqrt{(R + 0,513)^2 - R^2} = 80,85... \text{ km}$

Nu vill vi räkna hur högt över havet vi måste vara för att horisonten ska vara $d_2 = 100 - 80,85 \dots$ km bort, dvs för att $d_1 + d_2 = 100$ km.

$$d_2^2 + R^2 = (R + h)^2 \Leftrightarrow h = \sqrt{d_2^2 + R^2} - R =$$

$$= 0,02877 \text{ km} = 28,77 \text{ m}$$

$$\approx \underline{\underline{28,8 \text{ m}}}$$

(b.) Vi vill ta reda på $u + v$ för att få avståndet längs jordytan.

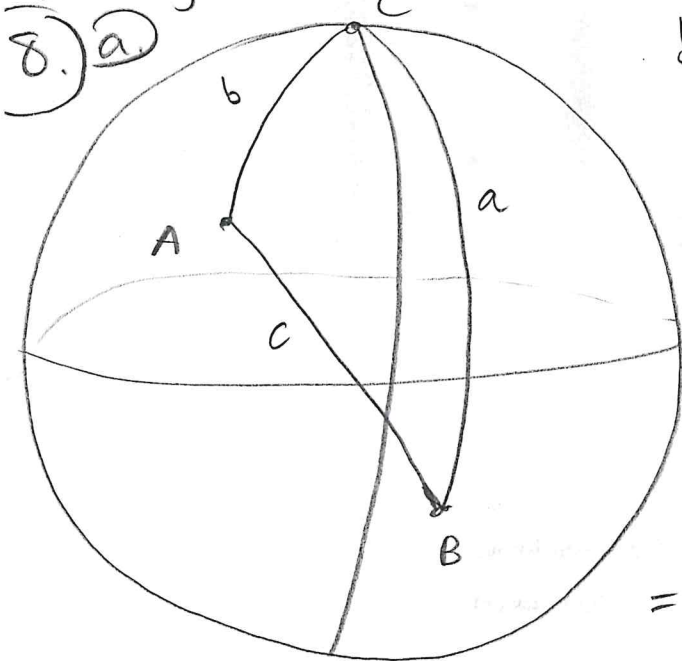
$$v = \cos^{-1}\left(\frac{R}{R+0,513}\right) = 0,727 \dots$$

$$u = \cos^{-1}\left(\frac{R}{R+u}\right) = 0,1722 \dots$$

$$v + u = 0,899 \dots^\circ \quad \text{Så avståndet längs jordytan}$$

$$= 60 \cdot (v + u) = 53,956 \dots \text{ sjömil} \approx \underline{\underline{54,0 \text{ sjömil}}}$$

(För jämförelse: $53,956 \dots \cdot 1852 = 99.928,22 \dots \text{ m}$)

$$b = 90^\circ - 40^\circ 43' = 49^\circ 17'$$

$$a = 90^\circ + 33^\circ 56' = 123^\circ 56'$$

$$C = 44^\circ 00' + 18^\circ 25' = 62^\circ 25'$$

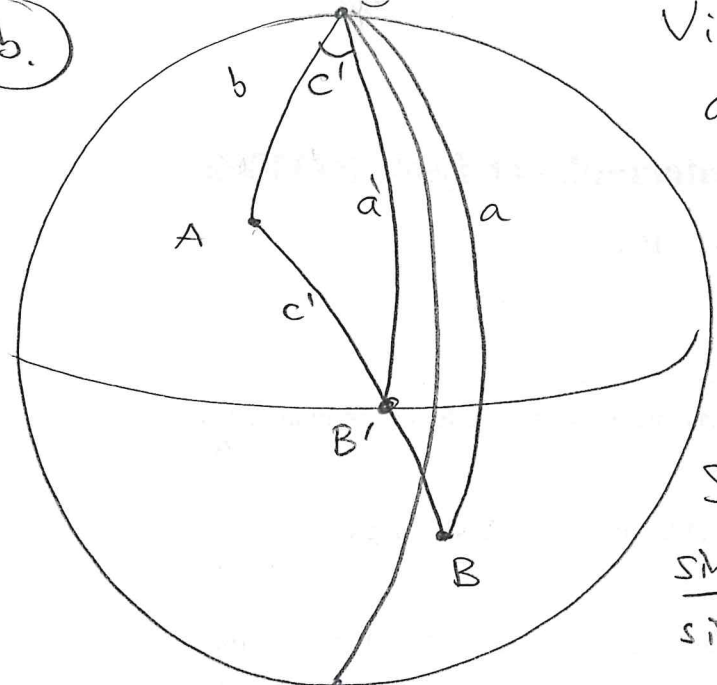
$$\cos(c) = \cos(a) \cos(b) + \sin(a) \sin(b) \cos(C)$$

$$c = \cos^{-1}\left(\cos\left(123 + \frac{56}{60}\right) \cos\left(49 + \frac{17}{60}\right) + \sin\left(123 + \frac{56}{60}\right) \sin\left(49 + \frac{17}{60}\right) \cos\left(62 + \frac{25}{60}\right)\right)$$

$$= 94,1838 \dots^\circ = 94,1838 \dots \cdot 60 \text{ sjömil}$$

$$\approx \underline{\underline{5651 \text{ sjömil}}}$$

b.

Vi söker C' .
 $a' = 90^\circ$. Vi räknar först ut A :

$$\frac{\sinh(A)}{\sinh(a)} = \frac{\sinh(C)}{\sinh(c)}$$

$$A = 47,506...^\circ$$

Sedan räknar vi ut B' .

$$\frac{\sinh(B')}{\sinh(b)} = \frac{\sinh(A)}{\sinh(a')} \quad B' = 33,977...^\circ$$

$$\cos(c') = \cos(b) \underbrace{\cos(a')} + \sin(b) \underbrace{\sinh(a')} \cos(C')$$

$$= \cos(90') = 0 \quad = 1$$

Så $\cos(C') = \cos(c') / \sin(b)$. Men först måste vi räkna ut c' .

$$\cos(b) = \underbrace{\cos(a')} \cos(c') + \underbrace{\sinh(a')} \sin(c') \cos(B')$$

$$= 0 \quad = 1$$

$$\text{Så } \sin(c') = \cos(b) / \cos(B') \quad c' = 51,87...^\circ$$

$$\text{Till slut, } C' = \cos^{-1}(\cos(c') / \sin(b)) = 35,452...^\circ =$$

$$= 35^\circ + 0,452... \cdot 60' \approx 35^\circ 27'$$

Longituden när vi korsar ekvatorn är då
 $44^\circ 00' - 35^\circ 27' = 8^\circ 33'$ Svar: 008°33'W